

Svenska Meteorologiska Sällskapet

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2018

---

1. Styrelse och andra förtroendeposter

Styrelsen har under 2018 bestått av följande personer:

Ordförande:	Svante Bodin
Vice Ordförande:	Steven Jörsäter
Kassör:	Kerstin Vejdemo
Sekreterare:	Lars Meuller
Övriga ledamöter:	2 vakanser

Suppleanter:	Erling Brännström Caje Jacobsson

Ordförande SMS Syd:	Erling Brännström

Övriga förtroendeposter

Revisorer:	Lennart Robertson, SMHI Patrick Samuelsson, SMHI Nils Runberg, Suppleant

Valberedning:	Sonja Larsson-McCann Mattias Larsson

Polarfrontsredaktör:	Vakant Styrelsen har under året inte kunnat tillsätta en permanent Polarfrontsredaktör. Svante Bodin har istället fungerat som sammankallande för en Polarfrontsredaktion bestående av Svante Bodin, Nils Gustafsson, Andreas Grantinger och Kerstin Vejdemo.

2. Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft 8 protokollförda styrelsemöten. Deltagande har varit högt och alla mötena har varit beslutsföra. De flesta styrelsemöten under 2018 har skett via Skype. Vid något enstaka tillfälle har en del styrelsemedlemmar kunnat delta från samma ställe.

3. Medlemmar

Den 31 december 2018 hade SMS 235 medlemmar. Under året hade 11 nya tillkommit och 15 lämnat sällskapet. Medlemmarna utgörs av yrkesverksamma meteorologer inom landet och i Norden, liksom pensionerade och allmänt meteorologiintresserade personer, samt 4 institutioner/företag. SMS har också 8 hedersmedlemmar.

Majoriteten (112) av medlemmarna bor i Mälardalsområdet. I Östergötland finns 58 medlemmar. 35 medlemmar i Södra Götalandsområdet är knutna till lokalavdelningen SMS Syd. 23 medlemmar bor i andra delar av landet. 5 medlemmar har adress utanför Sverige.

Studenter inom ämnet meteorologi får första årets medlemskap fritt.

4. Verksamheten

Under verksamhetsåret har Svenska Meteorologiska Sällskapet, med dess lokalavdelning SMS Syd, fungerat enligt stadgarna. Möten har ordnats såväl i Norrköping som i Stockholm och i Uppsala. SMS Syd har under året ordnat ett möte.

Webbsändningar

Under året 2017 har flera mötena kunnat följas också via webben eller har spelats in och gjorts tillgängliga på SMS hemsida med undantag för julmötet, halvdagsseminariet, mötet om Väder och Segling och seminariet om säsongprognoser (beroende på ett tekniska fel). Under året har ett varierande antal följt möten via webben. Tekniken har dock stundtals under det gångna året var svår att fungera då utrustningen är svårhanterlig och måste tas med och anpassas till varje ny lokal. Men sändningarna är uppskattade och styrelsen avser att se över programvara och utrustning för att förenkla handhavandet.

Polarfront

Under år 2018 har posten som Polarfrontsredaktör fortsatt stått vakant (se ovan). Styrelsen har inte kunnat rekrytera någon person som har velat ta på sig arbetet som Polarfrontsredaktör. Istället har Svante Bodin fungerat som sammankallande för redaktionen, i vilken ingått Nils Gustafsson, Andreas Grantinger och Kerstin Vejdemo. Redaktionsarbetet har dock fungerat bra. Lars Bergeås har fortsatt att sätta ihop de enskilda polarfrontsnumren i tryckbart skick fram till sommaren 2018. Styrelsen vill uttrycka sin tacksamhet för detta arbete. Dessvärre så kunde vi under året av tekniska skäl endast producera 3 nummer istället för 4 som är det normala. Istället så publicerades ett nästan dubbelt så omfattande julnummer med mycket intressant och varierande läsning. Men framför allt så har det arbetet som signalerats tidigare om att ge Polarfront en ny och modernare layout och lägga produktionen i en ny och mer flexibel programvara genomförts. Julnumret av Polarfront blev därmed premiären för nya Polarfront.

SMS Vetenskapliga Panel

SMS Vetenskapliga Panel-VP fortsatte sitt arbete under 2018. VP kom med ett yttrande om säsongprognoser som publicerades i vårnumret av Polarfront och yttrandet i Polarfronts Julnummer om den unikt varma sommaren 2018 och dess eventuella relation till klimatförändringar. Enligt beslutet om VP ska "Den Vetenskapliga Panelen utgöra en oavhängig och väl kvalificerat grupp/panel för att kunna göra uttalanden om olika specifika frågor av vetenskapligt, allmänt eller samhällsrelaterat intresse rörande meteorologi, klimat och klimatförändringar på grundval av den bästa tillgängliga vetenskapliga informationen". Panelen arbetar nu med nya ämnen för yttranden. Alla är välkomna att skicka in frågor till VP via SMS ordförande.

Panelen består av följande medlemmar:

Professor Erland Källén
Professor Michael Tjernström
Professor Anna Rutgersson
Professor Annica Ekman
Professor Erik Kjellström

4.1 Medlemsmöten

Under det gångna året har sällskapet haft en intensiv mötesverksamhet med 7 reguljära medlemsmöten förutom årsmötet 2018 vid MISU i Stockholm i samband med seminariet om Säsongprognoser. Styrelsen har under året liksom tidigare strävat efter att få en god geografisk fördelning av mötena liksom ett varierat innehåll. Styrelsen har också fortsatt att ordna öppna möten där även icke-medlemmar bjudits in till mötena. Syftet har bl.a. varit att rekrytera nya medlemmar och sprida kunskap om meteorologi och klimat.

Årets halvdagsseminarium arrangerades den 15 oktober om IPCC:s 1,5 gradersrapport vid Stockholms Universitet. SMS samarbetade i detta sammanhang med SMHI, Stockholms Universitet – MISU och Bolincentret.

Nedan följer en lista över det gångna årets möten.

2018-01-25 Tekniktrender kopplade till obemannade farkoster, autonomi, rymd, Big Data, additiv tillverkning (3D Printing) och 5G/kommunikation, med en särskild koppling till vädertjänstens utmaningar.

Mats Olofsson gav ett mycket tankeväckande och intressant föredrag i Uppsala om bl.a. det som ryms i titels för mötet. Mats Olofsson är före detta chef för Försvarets Vädertjänst och numera teknikspanare och FOU-koordinator åt olika uppdragsgivare. Mötet samlade ett trettiofemtal deltagare.

2018-02-13 Meteorological Seasonal Forecasts – A Bluff or an Opportunity

Vårens stora möte handlade om säsongprognoser och hölls på engelska då två av talarna var inbjudna engelsktalande forskare från UK Met. Office, Adam Scaife, och ECMWF, Anca Brookshaw. Andra talare var Erland Källén, MISU, Dan Bergman, 3dje AP-fonden, Johan Sohlberg, Vattenfall. Seminariet, som var ett samarbete mellan SMS och MISU, avslutades med en paneldiskussion där Åsa Rasmussen, SvT, Johan Groth, Storm, Joakim Langner, SMHI, Johan Sohlberg, Vattenfall, och Andreas Grantinger, METOCC, ingick. Seminariet mötte ett mycket stort intresse och DeGeer-salen vid Stockholms Universitet var helt full. Efter mötet höll SMS sitt årsmöte.

2018-03-20 Nya Observationsmetoder och Observationssystem

Detta möte ordnades som ett tematiskt miniseminarium med ett flertal talare som belyste olika aspekter av utvecklingen av nya observationer. Mötet diskuterade bl.a. information från mobilmaster, nätverk av bilmätningar, ”crowd observations” -exemplet temperatur.nu. Åhörarna fick också ta del av utvecklingen av nya sätt att visualisera information om klimatförändringar och samhällsstörningar. Mötet genomfördes på och i samarbete med Visualiseringscenter C i Norrköping. Antalet platser var begränsat och lokalen var helt full.

2018-05-08 Besök vid Stockholms Luft- och Bulleranalys

Detta besök till den ansvariga myndigheten i Stockholm för miljö- och buller analys var ordnat som ett eftermiddagsbesök vid SLBs lokaler i centrala Stockholm. En grupp av 20 medlemmar deltog i besöket som bl.a. innehöll presentationer om miljömätningar, modeller och utredningar på miljö- och bullerområdena. Endast SMS-medlemmar var inbjudna till detta möte.

2018-09-13 Fjällväder-Sol eller Snöstorm

Håkan Hultberg, tidigare meteorolog vid SMHI, gjorde en spännande presentation av fjällväder, sina kurser i fjällväder och fjällforskaren Axel Hamberg. Ca. 30 personer deltog i mötet i Hambergssalen i Geovetarhuset i Uppsala.

2018-10-15 Global Warming of 1.5 degrees- IPCC Special Report

Den 15 oktober arrangerade SMS i samarbete med SMHI, MISU och Bolincentret ett seminarium i Geohuset vid Stockholms Universitet med syfte att presentera IPCC:s specialrapport om 1,5 grader som hade beslutats bara en dryg vecka före mötet. Fyra av de deltagande författarna till rapporten presenterade sina respektive kapitel medan Markku Rummukainen gav viss kompletterande information. Ca. 170 personer anmälde sig till mötet men salen rymde bara 108. De övriga hänvisades till en webb-sändning som dock inte kunde genomföras som planerat pga. tekniskt fel. Dock finns presentationerna upplagda på SMS hemsida. Mötet blev dock mycket framgångsrikt och gav en god bild av innehållet i rapporten. Mötet avslutades med en diskussion mellan inbjudna panellister, bland dem Roger Sedin från Miljödepartementet och Karin Lexén från Naturskyddsföreningen.

2018-11-08 Väder och Segling

Inför en fullsatt Hörsal på SMHI presenterade ett antal talare, bland annat Pia Hultgren, Anna Eronn och Joakim Langner, egna upplevelser av segling och väder men också ruttoptimering vid havskappsegling liksom vilken väderinformation som behövs vid kust- och oceansegling. Mötet ordnades i samverkan med OSK, OceanSeglingsklubben, och BSS, Bråvikens SeglingsSällskap. En stor del av publiken utgjordes av seglingsentusiaster. Efter mötet avåts en lättare måltid i SMHIs restaurang som grund för social samvaro.

2018-12-18 Julmöte: Den varma sommaren 2018: Vad hände? Hur unik? Räcker naturliga variationer för att förklara den?

Året avslutades numera traditionsenligt med ett julmöte på Stockholms Observatorium följt av ett julbord för de hugade deltagarna. Årets ämne var särskilt aktuellt efter en av de absolut varmaste somrarna sedan mätningarna började. Tre framstående forskare på området liksom klimatmodellerare fick framföra sina undersökningar och bedömningar av den gångna sommaren 2018. Dessa var: Anders Moberg, Bolincentret och Erik Kjellström och Erik Engström från SMHI. Ett trettiotal personer deltog. En något mindre skara avåt sedan Himlavalvets julbord. Presentationerna finns upplagda på SMS hemsida.

4.2 SMS Syd - verksamhet 2018

Det planerade vårmötet fick ställas in på grund av sent återbud av föredragshållare.

Istället flyttades föredragen till höstmötet istället. Höstmötet genomfördes fredag den 12 oktober på Geocentrum i Lund. Till mötet kom ca 15 deltagare.

Jutta Holst från Institutionen för naturgeografi och ekosystemvetenskap, Lunds Universitet höll ett intressant föredrag där hon berättade om de mätningar av växthusgaser som bedrivs från ett litet specialutrustat ensitsigt flygplan. Verksamheten har inte pågått under någon längre tid men mätdata används som ett komplement inom pågående forskning.

Kruno Kuljis, f d Försvarsmeteorolog, nu chef för den fysiska handeln inom Energitrading på företaget Modity i Lund, berättade mycket initierat om den komplexa energimarknaden och dess behov av väderinformation i framtiden. Behovet av väderinformation kommer att finnas kvar men vädret är bara en del av alla de faktorer som styr priserna på elbörserna.

4.3 EMS och Nordiskt Samarbete

SMS är medlem i European Meteorological Society (EMS) och representerar Sverige sedan starten 1999, se www.emetsoc.org. Medlemsavgiften ligger på cirka 3000 kr för SMS. SMHI och SAAB är associerade medlemmar.

Medlemsförmåner

Det finns också medlemsförmåner relaterade till EMS, (se <http://www.emetsoc.org/members-activities/benefits>) SMS-medlemmar får genom EMS-medlemskapet också reducerat pris för deltagande i EMS-konferensen (numera European Conference on Applied Meteorology and Climatology).

Svenskt medlemskap i EMS-rådet

År 2018 var det sista året Svante Bodin var medlem av EMS Council. Under detta år ordnades EMS Councils vårmöte på SMHI efter inbjudan av SMHI och SMS. Svante Bodin deltog också i sitt sista councilmöte som ägde rum i samband med den årliga konferensen i september, detta år i Budapest. I direkt anslutning till Councilmötet genomfördes också det årliga högsta beslutande mötet i EMS, General Assembly. Vid detta möte antogs några stadgeändringar.

4.4 Medieverksamhet

Polarfront

Polarfront är tillgänglig via SMS hemsida för medlemmarna. Men pappersversionen är fortfarande populär. Medlemmarna erbjuds, efter beslut på 2008 års årsmöte, möjligheten att hämta hem sitt exemplar av Polarfront via hemsidan till en lägre medlemsavgift.

Polarfrontsredaktionen har bestått av redaktionsmedlemmarna Svante Bodin, Nils Gustafsson (SMHI), Andreas Grantinger (METOCC) och Kerstin Vejdemo. Posten som Polarfrontsredaktör är vakant. Lars Bergeås har mycket vänligen fortsatt att sätta ihop de enskilda Polarfrontsnumren i avvaktan på att ett nytt produktionssystem kan tas i bruk. Hans sista nummer blev sommarnumret 2018 efter att under 15 år producerat 55 nummer av Polarfront. Vi känner djup tacksamhet för det arbete han lagt ner på att producera Polarfront under en så lång tid. På grund av vissa tekniska problem så kunde inget oktobernummer ges ut. Som kompensation kom redaktionen med ett fullmatat julnummer, hela 52 sidor långt. Detta nummer blev också premiären för den nya Polarfront som nu till slut har realiserats. En ny layout och ett nytt produktionssystem har därmed ersatt det gamla efter många år av trogen tjänst. Vi hoppas att medlemmarna uppskattar den nya layouten samtidigt som man känner igen sig.

Redaktionen har strävat efter att inte bara invänta artiklar från medlemmarna utan också aktivt inbjuda lämpliga skribenter att skriva för Polarfront för att därmed öka och bredda utbudet och få en mer proaktiv tidskrift som bättre avspeglar den meteorologiska utvecklingen. Redaktionen har därmed arbetat i enlighet med de önskemål som beslöts om vid årsmötet 2014.

Polarfront är ett skyddat namn i Patent- och registreringsverket och lyder således under och skyddas av Tryckfrihetsförordningen, en av Sveriges grundlagar. Ansvarig utgivare är ordföranden Svante Bodin.

SMS hemsida på Internet

Denna finns sedan länge och har till uppgift att förbättra och snabba upp kontakten med medlemmarna och förmedla aktuell information om ex. medlemsmöten och andra evenemang. Denna har vidmakthållits på ett mycket förtjänstfullt sätt av Kerstin Vejdemo med hjälp från Maria Jönsson. Hemsidan har adressen www.svemet.org.

Under året har inga större förändringar skett av hemsidan. Arbetsgruppen för SMS utveckling föreslog att webbsidan utvecklas, moderniseras och breddas. Våren 2014 tog styrelsen fram en specifikation på en ny hemsida vars syfte var att tillmötesgå medlemmarnas behov och vara en resurs för att rekrytera nya medlemmar. Man ska också kunna lägga ut notiser och nyheter och annan aktuell information. Arbetet har dock blivit försenat av många olika skäl, främst beroende på brist på kompetens och tid inom styrelsen. Förhoppningen var att en ny hemsida skulle bli klar till sommaren 2018. Men även denna gång grusades förhoppning ånyo på grund av brist på tid och resurser. Men i och med att Polarfront nu fått sin nya utformning kan mera tid bli tillgänglig för att arbeta med hemsidan.

4.5 Uppföljning av beslutet 2014 om utveckling av SMS verksamhet.

Årsmötet 2014 beslöt om genomförande av de förslag som framlagts av den särskilda arbetsgruppen för SMS utveckling. Efter år 2018 återstår i princip endast att modernisera hemsidan. Vår förhoppning är att det ska bli möjligt under 2019.

5. Ekonomi

Sällskapetets ekonomi är stabil i och med höjningen av medlemsavgiften år 2015 och en viss höjning av SMHI:s bidrag till verksamheten. Vid utgången av 2018 hade SMS tillgångar som uppgick till 170 580 kr och resultatet för 2018 blev - 29 748 kr. Det negativa resultatet beror huvudsakligen på den extra engångskostnad som kom med anlåtande av konsult för att ta fram ett förslag till ny layout för Polarfront liksom en mall för ett produktionssystem i programmet InDesign. För 2018 hade Styrelsen också föreslagit en extra avsättning i budgeten för stipendier för deltagandet i NMM31 på Island på 20000 kr. Två personer erhöll resestipendium. Men SMS kassa är fortfarande god som framgår av balansräkningen. Men en avgiftshöjning om ett eller två år kan inte uteslutas för att resultatet på driftbudgeten inte ska konsekvent visa negativa siffror. Det kan finnas anledning att se över kostnaderna för tryckning och distribution av pappersversionen av Polarfront i relation till medlemsavgifterna för de som får paperstidningen. Medlemsavgiften är dock fortfarande mycket låg. Vi ser därför ändå med tillförsikt fram mot SMS fortsatta verksamhet och att kunna avsluta förändringsarbetet som inleddes 2014 med att presentera en ny hemsida.

Stockholm 2019-01-15

Svante Bodin

Steven Jörsäter

Kerstin Vejdemo

Lars Meuller

Caje Jacobsson

Erling Brännström